

**FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI
(SEDE KOSTITUZZJONALI)**

IMHALLEF

ONOR. GRAZIO MERCIECA LL.D.

ILLUM, 18 ta' April 2023

Rikors Nru. 246/2022 GM

Goran Stojanovski

VS

Avukat tal-Istat u Avukat Ġenerali

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors ta' Goran Stojanovski, detentur tal-Passaport mahruġ mir-
Repubblika tal-Maċedonja bin-numru C1039180, li permezz tiegħu wara li
ppremetta illi :

Prezentament l-esponenti jinsab arrestat fil-Faċilita' Korrettiva ta' Kordin abbaži tal-Mandat ta' Arrest Ewropew;

Wara l-ħruġ ta' alert taħt is-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen għall-finijiet ta' estradizzjoni datat 10 ta' Lulju 2019, kif ukoll il-ħruġ ta' mandat t'arrest Ewropew maħruġ b'rikjesta ta' JUDr. Michal Elias, ġewwa District Court Trnava, ġewwa r-Repubblika Slovakkja data l-24 ta' Ġunju 2019 u l-ħruġ taċ-ċertifikati tal-Avukat Ġenerali datat 7 ta' Awwissu 2020 ai termini tal-Artikoli 6A u 7 tal-Avviż legali Nru. 320 tal-2004, l-esponenti ġie mressaq b'arrest quddiem il-Qorti tal-Maġistrati ta' (Malta) Bħala Qorti Istrutturja fil-11 ta' Ġunju 2021 f' Il-Pulizija (Spettur Mark Galea) v. Stojanovski Goran (Kumpilazzjoni 372/2021);

Fis-seduta tal-11 ta' Ġunju 2022 l-esponent tal-kunsens tiegħu sabiex ikun estradit lura lejn l-Islovakkja u l-Qorti ordnat l-estradizzjoni ta' Goran Stojanovski wara li jiġi eżawrit il-proċeduri odjerni hawn Malta;

Fis-seduta tal-11 ta' Ġunju 2022 l-Qorti wara li semgħet it-trattazzjoni tal-partijiet laqgħet it-talba għall-ħelsien mill-arrest u fil-11 ta' Ġunju 2021;

Fil-15 ta' Ġunju 2022 l-Avukat Ġenerali ppreżenta rikors fil-Qorti Kriminali sabiex tħassar id-digriet tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) u tordna l-arrest mill-ġdid tal-esponent;

Illi fis-sentenza tagħha tal-15 ta' Ġunju 2021 il-Qorti Kriminali laqgħet it-talba tal-Avukat Ġenerali u filwaqt li ħassret id-digriet tal-11 ta' Ġunju 2021 ordnat ir-riarrest tal-esponenti;

Għalekk l-esponenti ilu arrestat abbaži tal-mandat ta' arrest Ewropew mill-11 ta' Ġunju 2021;

L-esponenti talab għall-ħelsien mill-arrest pero` dawn it-talbiet tiegħu kienu miċhuda;

Fid-Deciżjoni Preliminari, Numru C-237/15 f'Lanigan nhar is-16 ta' Lulju 2015 il-Qorti qalet hekk:

'Articles 15(1) and 17 of Council Framework Decision 2002/584/JHA (...) must be interpreted as meaning that the executing judicial authority remains required to adopt the decision on the execution of the European arrest warrant after expiry of the time limits stipulated in Article 17.

Article 12 of that Framework Decision, read in conjunction with Article 17 thereof and in the light of Article 6 of the Charter of Fundamental Rights of the European Union, must be interpreted as not precluding, in such a situation, the holding of the requested person in custody, in accordance with the law of the executing Member State, even if the total duration for which that person has been held in custody exceeds those time-limits, provided that that duration is not excessive in the light of the characteristics of the procedure followed in the case in the main proceedings, which is a matter to be ascertained by the national court. If the executing judicial authority decides to bring the requested person's custody to an end, that authority is

required to attach to the provisional release of that person any measures it deems necessary so as to prevent him from absconding and to ensure that the material conditions necessary for his effective surrender remain fulfilled for as long as no final decision on the execution of the European arrest warrant has been taken.'

Mill-atti proċesswali ma jidher imkien illi l-awtoritajiet kompetenti ġġustifikaw iż-żamma tal-esponent taħt arrest skont Artikolu 23 (5) ta' *Council Framework Decision of 13 June 2002 on the European arrest warrant and the surrender procedures between Member States (2002/584/JHA)*;

Għalhekk fid-dawl ta' dawn iċ-ċirkostanzi wieħed jiddeduċi li ż-żamma tal-arrest tal-esponenti abbażi tal-arrest Ewropew hi waħda indefinitiva u żgur mhux sitwazzjoni ravviżata mill-istess mekkaniżmu Ewropew li kif wieħed jista' jinnota hu mibni fuq spirtu ta' effiċjenza u trasparenza;

Il-Qorti tal-Maġistrati ta' Malta, ppreseduta mill-Maġistrat Dr Astrid May Grima, fil-proċeduri fil-konfront tal-esponent, Pulizija (Spettur James Grech u Joseph Mercieca) vs Goran Stojanovski diġa' kkonċediet il-ħelsien mill-arrest f' dawk il-proċeduri;

Mhux minnu li dawk l-proċeduri quddiem il-Qorti tal-Maġistrati dalwaqt jigu eżawriti għaliex għalkemm il-prosekuzzjoni għalqet il-provi tagħha l-esponent preżentament qiegħed jipprepara rikors kostituzzjonali f'dawk il-proċeduri u dan mingħajr preġudizzju għaž-żmien li jieħu appell tal-Avukat Ġenerali jew tal-istess esponenti minn kwalunkwe deċiżjoni tal-Qorti ta' Malta;

F'kwalunkwe lok iż-żamma taħt arrest f'Malta mill-11 ta' Ġunju 2027 l' hemm u abbażi ta' mandat ta' arrest Ewropew hi waħda eċċessiva.

Talab lil din il-Qorti sabiex:

Għaldaqstant r-rikorrenti qiegħed umilment jitlob lil din l-Onorabbli Qorti jogħgobha:

1. Tiddikjara li minhabba d-deċiżjonijiet tal-Onorabbli Qorti tal-Maġistrati (Malta) Bħala Qorti Istrutturja (Fl-Att dwar l-Estradizzjoni msejġha l-Qorti Rimandanti) rigward iż-żamma taħt arrest mill-11 ta' Ġunju 2027 l'hawn ġie leż id-dritt fundamentali sanċit mill-artikolu 5 tal-Konvenzjoni Ewropea u l-artikolu 34 tal-Kostituzzjoni tar-Repubblika ta' Malta, u
2. Tiddikjara li iż-żamma taħt arrest mill-11 ta' Ġunju 2021 abbażi ta' mandat ta' arrest Ewropew hi waħda eċċessiva;
3. Tordna l-ħelsien mill-arrest immeddjat ta' Goran Stojanovski;
4. Tiddikjara li d-digrieti tal-istess Onorabbli Qorti tal-Maġistrati huma 'n vjolazzjoni tal-artikolu 23 tal-Council Framework Decision of 13 June 2002 on the

European arrest warrant and the surrender procedures between Member States (2002/584/JHA), u

5. Konsegwentament tordna li tali digrieti tal-Qorti tal-Maġistrati jiġu dikjarati mingħajr effett, filwaqt li tordna li r-rikorrenti għandu jingħata l-ħelsien mill-arrest, u

6. Tillikwida ammont ta' kumpens għad-danni non-pekunarji għall-vjolazzjoni supra indikata, u

7. Tikkundanna lill-konvenuti jew min minnhom sabiex iħallas il-kumpens hekk likwidat, u

8. Tagħti kull ordni u/jew provvedimenti ieħor din l-Qonorabbli Qorti xieraq sabiex tiżgura li d-drittijiet tar-rikorrenti jkunu protetti.

Rat ir-Risposta tal-Avukat tal-Istat u l-Avukat Ġenerali li permezz tagħha eċċepew illi :

1. Permezz tar-rikors promotur, ir-rikorrent qiegħed jallega li b'riżulta tad-detenzjoni tiegħu mill-21 ta' Ġunju 2021 sal-preżent bħala konsegwenza ta' sentenza mogħtija fil-konfront tiegħu sabiex hu jiġi rimandat lejn ir-Repubblika Slovakkja wara mandat ta' arrest Ewropew liema sentenza ma tistax tiġi eżegwita stante li r-rikorrent għandu proċeduri kriminali pendenti quddiem il-Qorti tal-Maġistrati, hu għarrab ksur tad-dritt fundamentali tiegħu għal-liberta' personali kif sancit mill-Artikolu 34 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u l-Artikolu 5 tal-Konvenzjoni Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem.

2. Illi l-pretensjonijiet rikorrenti huma infondati fil-fatt u fid-dritt u jisthoqq li jiġu miċħuda fil-intier tagħhom.

3. Preliminarjament, l-Avukat Ġenerali mhix il-legittimu kontradittur f'dawn il-proċeduri u għalhekk għandha tiġi liberata mill-osservanza tal-ġudizzju. Dan jingħad peress li bid-dhul fis-seħħ tal-Att XXV tal-2019 u cioe' b'effett mit-18 ta' Diċembru 2019, l-Avukat Ġenerali mhijiex vestita bil-mansjoni tar-rappreżentanza residwa tal-Gvern ta' Malta f'azzonijiet ta' natura kostituzzjonali.

4. Mingħajr preġudizzju għas-suespost, ir-rikorrent għandu juri li utilizza r-rimedji ordinarji għad-dispożizzjoni tiegħu. Fin-nuqqas, din l-Onorabbli Qorti għandha ai termini tal-proviso tal-Artikolu 46(2) tal-Kostituzzjoni u tal-provisa tal-Artikolu 4(2) tal-Kap. 319 tal-Liġijiet ta' Malta tirrifjuta li teżercita s-setgħat tagħha.

5. Mingħajr preġudizzju għas-suespost, u fil-mertu, jibda billi jingħad li l-iskop fundamentali kemm tal-Artikolu 5 tal-Konvenzjoni kif ukoll tal-Artikolu 34 tal-Kostituzzjoni huwa sabiex jiproteġu kontra d-detenzjoni arbitraria. Fil-każ odjern,

l-arrest u d-detenzjoni tar-rikorrent għandhom bażi legali u assolutament ma hemm ebda arbitrarjeta'.

6. L-Artikolu 5 jiggarrantixxi d-dritt għal-liberta' u għas-sigurta' tal-persuna. Id-deprivazzjoni tal-liberta' tista' ssir biss f'waħda miċ-ċirkostanzi prevvisti mill-istess Artikolu u skont proċedura preskritta bil-liġi. Fil-każ odjern, l-eċċezzjoni li nsibu fis-subartikolu 5(1)(f) huwa applikabbli; id-detenzjoni tar-rikorrent giet ordnata in vista tas-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istutorja (Fl-Att dwar l-Estradizzjoni msejja l-Qorti Rimandanti) li r-rikorrent għandu jiġi estradit sar-Repubblika Slovacka.

7. Bl-istess mod, l-Artikolu 34 ukoll jispeċifika li d-deprivazzjoni tal-liberta' tista' ssir biss f'wieħed mill-każijiet speċifikament elenkati. Huwa s-subinċiż (1)(j) li huwa applikabbli għall-każ odjern peress li d-detenzjoni tar-rikorrent giet ordnata sabiex tiġi żgurata l-estradizzjoni tiegħu.

8. Għalhekk, ladarba r-rikorrent jinsab taħt kustodja fuq ordni tal-Qorti Rimandanti, l-arrest tiegħu ċertament mhux arbitrarju, anzi huwa pjenement ġustifikat u permissibbli kif provdut mill-Artikolu 5(1)(f) tal-Konvenzjoni u l-Artikolu 34(1)(i) tal-Kostituzzjoni.

9. Ta' min ifakkar li kemm l-Artikolu 5 kif ukoll l-Artikolu 34 ma jistabbilixxu ebda terminu ta' kemm wieħed għandu jinżamm taħt arrest. Fil-kuntest ta' detenzjoni bl-iskop ta' deportazzjoni jew estradizzjoni, l-awtur William A. Schabas fil-ktieb tiegħu *The European Convention on Human Rights - A Commentary* jispjega:

"But where proceedings are not underway to expel or extradite a person, the exception of 5(1)(f) does not apply. Detention must be carried out in good faith, it must be closely connected to the purpose of preventing unauthorized entry, deportation, or extradition, the place and conditions of detention should be appropriate, and the length of the detention should not exceed that reasonably required for the purpose being pursued. Deprivation of liberty in view of deportation or extradition can only be justified as long as proceedings are underway. If they are not conducted with due diligence, a violation of article 5(1)(f) may arise." [Enfasi tal-esponenti]

10. Din il-pożizzjoni filfatt hi rifletta fil-kwotazzjoni mill-każ ta' Lanigan li r-rikorrent qiegħed isejjes l-argument tiegħu fir-rikors promotur:

"If the executing judicial authority decides to bring the requested person's custody to an end, that authority is required to attach to the provisional release of that person any measures it deems necessary so as to prevent him from absconding and to ensure that the material conditions necessary for his effective surrender remain fulfilled for as long as no final decision on the execution of the European arrest warrant has been taken." [Enfasi tal-esponenti]

11. Kruċjalment iżda, fil-każ suċitat ta' Lanigan, l-individwu kien għadu qiegħed jikkontesta l-estradizzjoni tiegħu lejn ir-Renju Unit biex b'hekk, kien għad ma kienx hemm deċiżjoni fil-konfront tiegħu sabiex hu jiġi estradit. Dan mhux applikabbli għall-każ odjern. Ir-rikorrent b'ebda mod ma kkontesta l-mandat ta' arrest Ewropew

maħruġ fil-konfront tiegħu u kien proprju għalhekk li ġie ordnat li jiġi estradit lejn l-Islovakkja; diġa' hemm, fil-konfront tar-rikorrent, deċiżjoni finali dwar l-eżekuzzjoni tal-mandat ta' arrest Ewropew.

12. L-ordni li r-rikorrent jintbagħat lejn l-Islovakkja hi waħda furali u għadha ma ġietx esegwita biss minħabba l-fatt li r-rikorrent qiegħed jaffaċċja proċeduri kriminali f' Malta. Għandu jingħad li fil-proċeduri kriminali Maltin il-Prosekuzzjoni ilha li għalqet il-provi tagħha għal aktar minn sena u l-kawża tħalliet għall-ewwel darba għall-provi tad-difiża għad-29 ta' April, 2021, u cioe' ftit aktar minn xahar qabel ir-rikorrent tressaq quddiem il-Qorti tal-Maġistrati abbażi tal-mandat ta' arrest Ewropew. Illum il-ġurnata, aktar minn sena wara li l-kawża tħalliet għall-provi tad-difiża, id-difiża għadha ma għamlet xejn: la tellgħet xhieda u wisq anqas għalqet il-provi tagħha. F'dan il-kuntest għalhekk huwa inawdit kif ir-rikorrent qiegħed jilmonta li d-detenzjoni tiegħu hi b'xi mod jew iehor eċċessiva meta kien huwa stess li assolutament ma għamel xejn f'dawk il-proċeduri biex jinstemgħu u jiġu konkluzi b'mod aktar spedit.

13. Id-detenzjoni tar-rikorrent hi kompletament ġustifikata u fil-parametri tal-Artikolu 5 tal-Konvenzjoni u l-Artikolu 34 tal-Kostituzzjoni meta jitqiesu ċ-ċirkostanzi kollha tal-każ. Ir-rikorrent inġieb Malta biex jaffaċċja diversi akkużi bis-saħħa ta' mandat ta' arrest Ewropew u sussegwentement inħareġ mandat ta' arrest Ewropew iehor maħruġ mill-Islovakkja sabiex jaffaċċja akkużi simili fl-Islovakkja. L-għoti tal-ħelsien mill-arrest lir-rikorrent huwa riskjuż għal diversi raġunijiet u magħduda flimkien hemm riskju reali li l-iskop aħhari tad-Deċiżjoni Kwadru tal-Kunsill 2002/584/JHA, cioe' l-arrest u ċ-ċediment ta' individwi bejn Stati Membri tal-Unjoni Ewropea għall-iskopijiet ta' tmexxija ta' prosekuzzjoni kriminali jew l-eżekuzzjoni ta' sentenza ta' kustodja, jiġi sfruttat u miġjub fix-xejn.

14. Meqjus dan kollu, l-esponenti jissottomettu li r-rikorrent ma' garrab ebda ksur tad-drittijiet Konvenzjonali jew Kostituzzjonali tiegħu u għalhekk l-ewwel talba tiegħu għandha tiġi miċħuda. Peress li t-talbiet sussegwenti huma lkoll dipendenti fuq l-ewwel talba, isegwi li dawn ukoll għandhom jiġu miċħuda bl-ispejjeż kontra r-rikorrent.

Rat l-atti tal-kumpilazzjoni numru 372/2021 allegati mal-atti ta' din il-kawża.

Rat kopja tal-verbali fil-kawża quddiem il-Qorti tal-Maġistrati ippreseduta mill-Onor. Maġ. Astrid May Grima numru 104/2019.

Rat l-atti l-oħrajn tal-kawża.

Ikkunsidrat:

Hemm pendenti kontra r-rikorrent proċeduri kriminali quddiem il-Qorti tal-Maġistrati ppreseduta mill-Onor. Maġistrat Astrid May Grima li fihom ingħata l-ħelsien mill-arrest. L-akkużi huma ta' żewġ serqiet aggravati bil-vjolenza fis-sena 2018 f' San Pawl il-Baħar u San Ġiljan. Il-Pulizija talbet il-ħruġ ta' mandat t'arrest Ewropew u nġieb lura mill-Polonja fil-15 ta' Frar 2019. Wara li l-prosekuzzjoni għalqet il-provi tagħha, il-kawża tħalliet għad-29 t'April 2021 għall-provi tad-difiża. Minn dakinhar sal-lum, id-difiża ma ressqet l-ebda prova.

Fil-11 ta' Ġunju 2021 ir-rikorrent tressaq b'arrest quddiem il-Qorti tal-Maġistrati in segwitu ta' mandat t'arrest Ewropew maħruġ minn Qorti fis-Slovakkja. Huwa ta l-kunsens tiegħu biex ikun estradit. Il-Qorti laqgħet it-talba għall-ħelsien mill-arrest iżda l-Qorti Kriminali ordnat l-arrest tiegħu mill-ġdid b'sentenza tal-15 ta' Ġunju 2021. Talbiet għall-ħelsien mill-arrest ġew miċhuda.

L-ilment tar-rikorrent hu li ilu miżmum arrestat għal żmien twil iżżejjed; li dan jikser id-dritt fundamentali għal-liberta` personali sancit bl-Art. 34 tal-Kostituzzjoni u l-Art. 5 tal-Konvenzjoni Ewropea u għalhekk għandu jingħata l-ħelsien mill-arrest.

Jirriżulta iżda li appena jingħalqu l-proċeduri kriminali pendenti kontrih, ir-rikorrent jiġi estradit. Għad-dewmien f'dawn il-proċeduri, il-Prosekuzzjoni ma taħti assolutament xejn. Saħansitra minn qabel ma nħareġ il-mandat t'arrest mis-Slovakkja, il-proċeduri kienu mħollija għall-provi tad-difiża, li iżda naqset milli tipproduċihom. Ġaladarba huwa r-rikorrent stess li jaħti għad-dewmien fil-proċeduri, u allura għall-kontinwazzjoni tal-arrest tiegħu, qajla jista' jilmenta bi ksur tad-dritt għal-liberta` personali. Dan huwa każ klassiku ta' *imputet sibi*.

Huwa wkoll każ lampanti ta' talba frivola u vessatorja li jgħabbi l-Qorti b'hela ta' ħin u riżorsi a skapitu tal-ġustizzja u abbuż sfaċċat tal-proċeduri kostituzzjonali; abbuż li sfortunatament sar moda quddiem din il-Qorti. Il-Qorti m'għandhiex għalfejn tkompli tiddilunga fil-kunsiderazzjonijiet tagħha.

Wara l-bidla fil-liġi msemmija fin-nota tal-eċċezzjonijiet L-Avukat Ġenerali m'għadux jirrappreżenta lill-Istat u għalhekk mhuwiex legittimu kontradittur għat-talbiet tar-rikorrent.

Decide

Għal dawn il-motivi l-Qorti tillibera lill-Avukat Ġenerali mill-osservanza tal-ġudizzju u tiċhad it-talbiet tar-rikorrent fil-konfront tal-Avukat tal-Istat, bl-ispejjeż a kariku tal-istess rikorrent.

Moqrija.

ONOR. IMĦALLEF

GRAZIO MERCIECA